

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Casus XXIV. De Judice, Sagis, & Confessario.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

C A S U S XXIV.

De Judice, Sagis, & Confessario.

TRusila pluribus malevolis de maleficiis suspecta ad Judicem defertur, quæ, licet re vera innocens esset, idque privim constaret Judici, cum tamen juxta multiplicatas denuntiationes. allegata, & probata in foro externo rea inventa esset, tanquam Saga, morti adjudicatur, eique significatur, ut, accito Confessario, ad ultimam luctam post triduum subeundam se se disponat.

QUÆR. I. An Judex Trusilam rectè ad mortem condemnaverit ?

QUÆR. II. An suspectus de maleficio à Judice damnari possit ad mortem propter multiplicatas Sagarum, seu infamium personarum denuntiationes, etsi reus crimen confessus non sit ?

QUÆR. III. An liceat Judicibus volentibus maleficum torquere, efficere, ut ejus corpus abluatur, & pili totius corporis abradantur ?

QUÆR. IV. Quomodo Confessarius se gerere debeat cum Sagis ultro ad S. Confessionem accedentibus, vel à Judice jam captis, & condemnatis.

¹⁴⁷ **A**D 1. Q. responsio pendet ex ea questione, an possit Judex ad mortem condemnare eum, quem privata scientia certò scit, esse innocentem, sed allegata, & probata nocentem probant? ubi sententiam negativam, tanquam probabiliorem alibi amplexi sumus.

Rationes pro, & contra videri possunt in casu 21.

Ad 2. Q. An reus de maleficio ¹⁴⁸
à Judice damnari possit ad mortem propter multiplicatas personarum infamium denuntiationes, etsi ipse reus crimen confessus non sit?

Respondent affirmativè complures cum Binsfeld. *de Confess. malefic. memb. 2. Cont. 7.* & Gomez 3. *resol. c. 12. n. 18.* Rationem dant; quia licet testimonium personæ infamis minus ponderis habeat, facit tamen indi-

indiciū aliquod, tantōque majus, quantō plures personarum infamium conspirant, & consentiunt: ergo potest contingere, ut 15. vel 20. Sagæ de proprio crimine confessæ aliam ut sociam perseveranter denuntient, ut exinde oriatur indicium moraliter certum, quod plenæ probationi æquivaleat. Id quod vel maximè in crimine hæresis locum habere potest, ac debet, teste Laym. l. 3. tr. 6. c. 5. Nihilominus.

Loquendo saltem de crimine sagarum, non sufficere solas denuntiationes personarum infamium, ut ut multiplicatas rectè censent alii cum Prosp. Farinac. q. 43. n. 39. & 62. Martin. Delrio l. 5. sect. 5. Ratio est, quia ut testimonia plurimum ad condemnandum hominem non confessum sufficiant, debent ii esse contestes, id est debent deponere, & testari non de actibus diversis, sed de eodem facto particulari, & speciali; aliàs si unus de uno crimine testetur, alter de altero, unus de visu, alter de auditu &c. non efficiunt plenam criminis probationem, quæ sufficiat ad condemnandum pœna ordinaria, uti docent Cajetan. 2. 2. q. 70. a. 2. Less. l. 2. c. 30. dub. 4. Clarus q. 53. u. 19. Joach. Mynsing. cent. 2. observ. 100. Laym. l. 3. tr. 6. c. 3. aliique: atqui vix unquam accidet, ut duodecim, vel 15. Sagæ in denuntiatione ejusdem personæ sint contestes, seu de eo-

dem particulari facto contestentur, sed de lociis interrogatæ solùm dicent Bertham v.g. maleficam quodque esse, vel una dicet, se ante 6. menses, alia ante unum annum, tertia ante duos annos in sagarum & Dæmonum conventu, aut convivio Bertham vidisse, quarta eam sociam habuisse in creanda tempestate &c. Accedit, quòd maleficæ interrogatæ de sociis interdum aliquas prodant, non quia verè tales esse sciunt, sed quia propter eandem in hoc genere infamiam, vel antecedentem capturam, tales esse suspicantur, vel quia ut tales per sensum illusionem ipsi visæ sunt in salu, aut convivio, Dæmone hujus, vel illius figuram, ac personam assumente & apparenter repræsentante, ut credant, se tales vidisse, & convivas, ac socias habuisse: Ut adeò hujusmodi solæ denuntiationes infamium personarum, quantumvis multiplicatæ, nisi aliis gravioribus indiciis, aut testimoniis confirmetur, ad ferendam sententiam condemnatoriam minimè sufficere videantur; efficiunt tamen contra reum magnam præsumptionem, & plusquam semiplenam probationem, quæ sufficiat ad torturam; solam tamen unius malefici testificationem absque aliis indiciis non sufficere ad capturam, & multò minùs ad torquendum denuntiatum, docent Petr. Binsfeld. tr. de Confess. malefic. 2. p. Concl. 3. & 4. Valent. Palao aliique citti DD.

Ad

Ad Q. 3. an liceat Judicibus volentibus maleficum torquere, efficere, ut ejus corpus abluatur, & pili totius corporis abrasantur? id quod sæpius fieri solet.

R. cum Less. l. c. cap. 44. n. 44. Sanch. l. 2. cap. 41. n. 11. Palao D. 1. p. 11. n. 12. Delrio l. 5. disquis. magic. sect. 9. n. 3. aliisque, licitum esse, si timeatur, aut suspicio sit, ne in pilis ipsis maleficium aliquod occultetur, quo torquendi insensibiles tormentis reddantur; quia hoc nihil est aliud, quam Dæmoni tollere fundamentum operandi, si crinibus maleficium lateat inspersum, aut insertum foraminibus, vel unctio aliqua subsit, quibus maleficus non sentiat dolorem tormentorum. Addit tamen Delrio, id fore supersticiosum, si tonsio illa, aut lotio fiat credendo per illam vires amitti instar Samsonis; quia cum ad eum effectum sit vana, & inutilis talis tonsio, aut lotio, esset superstitio, & illicita.

150 Ad 4. Q. Si mulier ad Confessionem ultrò accedens ob aliqua ejus indicia, dicta, vel asserta Confessario de maleficiis sit suspecta, imprimis proponendum est illi ex una parte periculum animæ, in quo versatur, nisi ritè confiteatur: ex altera verò parte maximam, quæ Confessarius tenetur, obligationem sigilli sacramentalis, ut potius mors sit illi perferenda, quam ut
R. P. Leonardelli Soc. Jesu.

minimum peccatum directè, vel indirectè revelare liceat. Quod si saga exhortatione Confessarii permota, se Sagam esse confiteatur, expedit exactè exquirere de tempore, & occasione, qua in tale crimen prolapsa est, de modo, & qualitate superstitionis, an seriò, & ex animo Christianæ fidei & Deo renuntiârit, ac Dæmonis partibus adhærerit? an rebus sacris abusa fuerit, an hominibus nocumentum intulerit in corpore, vel bonis fortunæ, quas personas læserit? an etiam Clericos, & Religiosos? idque ob censuram excommunicationis, utrum alios seduxerit, & an hi in tali crimine persistant, quia, ut notat Mart. Delrio l. 6. disquis. magic. sect. 3. tenetur tales ad viam veritatis reducere, & si converti recusent, ad Magistratum deferre, saltem si exinde probabile periculum ipsi non immineat veniendi in suspicionem aliquam vel capturam.

Cum autem perdifficile sit ejusmodi personas à Dæmonis potestate eripere, laborandum est Confessario id efficere, ut agnoscere incipiant insensissimi hostis fraudes, mendacia & falsa promissa, & ut abjurato Diabolo fidem ac spem in Deum concipiant, qui peccatores omnes ad se invitat, & reverti volentes benignè recipit; nam cum hujusmodi personæ sibi firmiter persuadeant, se propter pactum cum Dæmone ab hujus servitute liberari

X berari

berari non posse, fatagendum est, ut ipsis hæc persuasio eximatur, suggerendo eis tanquam de fide certum esse, ob gravissima crimina commissa, & fidem Dæmoni datam neminem à Divina misericordia exclusum esse, si ex toto corde antea actæ vitæ pœnituerit; & licet Diabolo tradiderit Chirographum suo nomine obfirmatum, quo se in servum perpetuum dicaverit, in causa tamen non esse, quò minùs à tam nefaria servitute per pœnitentiam exire possit, dummodo velit, tametsi ei non reddatur Chirographum concessum, uti benè advertunt Suarez *t. 1. de Relig. l. 2. de superst. c. 17.* Sanch. *l. 2. in Decal. cap. 40.* Bonac. *D. 3. q. 5. n. 11.* & alii; cùm initum pactum dissolvatur pœnitentiâ criminis illius:

Quòd si maleficus ipse chirographum, vel ejus exemplar in sua habeat potestate, illud omninò lacerandum, cremandumque est, uti & quodlibet aliud signum hujus Diabolicæ artis, tum ob periculum, ne redeat in pristinam cum Dæmone amicitiam, tum ne aliis scandalò sit, si forte illud videatur, amittatur, vel inter alias ejus chartas ante, vel post mortem inveniantur. Dein tenetur libros omnes, si quos habet, & scripta hujus diabolicæ artis concremare, aliàs incurrit pœnas impositas contra tenentes, & legentes libros prohibitos, ut constat ex Indice librorum prohibitorum, & ex motu propr. Six-

ti V. Demum ad hunc effectum obtinendum non parùm proderunt frequentes preces, crucis signum, sacræ imagines, & reliquæ sanctorum, agnus Dei, & similia ab Ecclesia benedicta, & ad hunc finem ordinata, frequens item peccatorum confessio apud eundem Confessarium facta; repetita sæpiùs fidei Catholica professio, & frequens recitatio symboli Apostolici.

Ad sagas quod attinet à Judice jam captas, vel condemnatas, expedit, ut Confessarius utcumque cognita habeat ea, quæ in judicio acta fuere, quæ indicia, & probationes deprehensæ &c. ut si postea per inconstantiam suam coram Confessario crimen negent, repelli, ac convinci possint, addita exhortatione, ut in eo articulo, & vitæ termino sincere cum Deo agant, ejusque ministro sacerdote, nec sinant se à Dæmone decipi, & ad tormenta æternùm duratura deduci, cùm facilè, si velint, per pœnitentiam, & Dei misericordiam ad æterna gaudia pervolare possint.

Quòd si saga crimen suum Confessario fateatur, statim examinanda erit de modis, & circumstantiis paulò ante memoratis, & de consortibus, sive aliis ejusdem criminis reis, an eas, quas reas novit, Judici prodiderit, utpote ad id obligata, ut ejusmodi perniciosissima

siſſima flagitia à Magiſtratu impedi-
 diri, & extirpari poſſint, ne ulterius
 ſerpant; & an alias innocentes
 per invidiam, aut ob metum tor-
 mentorum denunciaverit, & ſi af-
 firmet, urgenda à Confessario erit,
 expoſita graviffimâ, quâ tene-
 tur, obligatione, ut falſam denun-
 tiationem coram Judice revocet,
 etſi, ut contendit Petr. Navar. l. 2.
 c. 3. n. 257, nova forſan tormenta
 timenda forent, modò ſpes aliqua
 ſit, Judicem ejusmodi revocatio-
 ni contra priorem juratam judicia-
 lem deſiſſionem, fidem aliquam
 habiturum. Cùm autem ordinariè
 Judices ſtare ſoleant confeſſione, &
 denuntiatione criminis ſemel judi-
 cialiter facta, & confirmata, non
 obſtante extrajudiciali revocatio-
 ne, ſi Saga conſtanter Confessario
 ingerat, ſe perſonam innocen-
 tem denunciâſſe, ſuadere illi pote-
 rit, ut publicè coram populo re-
 tractet, tum quia tali revocatione
 conſcientiam falſò denuntiantis
 pacatiorem reddet: tum quia talis
 revocatio inſtante morte apertè
 coram Deo teſte facta aliquatenus
 ſaltem debilitat, & imminuit prio-

rem denuntiationem, ut ſi alia e-
 tiam indicia falſæ denuntiationis
 accedant, contra denuntiatam
 perſonam procedi non debeat.

Si autem Saga in judicio confeſ-
 ſa, apud Confessarium conſtanter
 dicat ſe innocentem eſſe, & metu
 tormentorum confeſſionem extor-
 tâ eſſe; conſolari eam poterit exem-
 plo tot Martyrum, qui innocentes,
 & immeriti martyrium ſubière;
 pœnam hanc fore illi ad meritum,
 atque uberem ſatiſfactionem alio-
 rum peccatorum ſuorum &c. Ca-
 terùm nec prodeſſe, nec expedire,
 ut Confessarius Judicem ea de re
 moneat, aut advocatum talis ho-
 minis agat, tum quia Judex nullam
 extrajudicialem excuſationem ad-
 mittet poſt publicam Rei confeſ-
 ſionem, aut convictionem, ut di-
 ctum eſt, tum quia ſi conſtet Con-
 feſſarium intercedere pro reis, quos
 ipſe innocentes ſuſpicatur, alii no-
 centes occaſionem arripiant, faci-
 nora ſua Confessarium callidè ce-
 landi non ſine gravi ſacrilegio,
 & animarum ſuarum
 pernicie.

